

PETYCJA

w sprawie pilnej nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt oraz wzmocnienia systemu ochrony zwierząt w Rzeczypospolitej Polskiej

Do:

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministra Klimatu i Środowiska

Wnoszący:

Fundacja Opieki nad Zwierzętami i Środowiskiem – Dobre Duszki

oraz niżej podpisani obywatele Rzeczypospolitej Polskiej

I. PODSTAWA PRAWNA

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, zwracamy się z wnioskiem o pilne podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do kompleksowej nowelizacji ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

II. CEL PETYCJI

Celem niniejszej petycji jest stworzenie skutecznego systemu ochrony zwierząt w Polsce, w którym:

- sprawcy okrucieństwa wobec zwierząt ponoszą rzeczywistą i proporcjonalną odpowiedzialność;
- postępowania dotyczące przemocy wobec zwierząt są prowadzone rzetelnie i skutecznie;
- zakazy posiadania zwierząt są rzeczywiście egzekwowane;
- schroniska dla zwierząt podlegają regularnej i transparentnej kontroli;
- środki publiczne przeznaczone na ochronę zwierząt są rozliczane;
- zwierzęta domowe i gospodarskie na terenach wiejskich są objęte skutecznym systemem wczesnego wykrywania zaniedbań;
- organy publiczne współpracują z organizacjami społecznymi i lokalnymi społecznościami.

KARY ZA OKRUTNE TRAKTOWANIE ZWIERZĄT POWINNY BYĆ NIEUCHRONNE, ODPOWIEDNIO SUROWE I SKUTECZNIE EGZEKWOWANE.

DOŚĆ POBŁĄŻANIA SPRAWCOM OKRUCIEŃSTWA WOBEC ZWIERZĄT!

III. WNOSIMY O WPROWADZENIE NASTĘPUJĄCYCH ZMIAN

1. Zaostrzenie kar za przemoc i okrucieństwo wobec zwierząt

Wnosimy o istotne podwyższenie ustawowych sankcji za:

- zabijanie zwierząt z naruszeniem przepisów prawa;
- znęcanie się nad zwierzętami;
- szczególne okrucieństwo;
- czyny popełniane wobec wielu zwierząt;
- czyny popełniane ze szczególnym okrucieństwem;
- czyny popełniane w celu osiągnięcia korzyści;
- czyny popełniane przez osoby wcześniej prawomocnie skazane za przestępstwa przeciwko zwierzętom.

Wnosimy o podwyższenie dolnych granic z 3 do 5 lat i górnych granic kar z 5 do 8 lat oraz wprowadzenie szczególnie surowych sankcji dla najcięższych przypadków.

2. Skuteczna odpowiedzialność sprawców

Wnosimy o stworzenie mechanizmu zapewniającego, że w najcięższych przypadkach przestępstw przeciwko zwierzętom kara będzie rzeczywiście wykonywana, z poszanowaniem zasad prawa karnego oraz indywidualizacji odpowiedzialności.

W szczególności wnosimy o:

- ograniczenie możliwości stosowania kar nieizolacyjnych w najcięższych przypadkach;
- szczególne traktowanie recydywy;
- obligatoryjne rozważenie zakazu posiadania zwierząt;
- skuteczną kontrolę przestrzegania orzeczonych zakazów.

3. Surowsze kary dla recydywistów

Wnosimy o wprowadzenie szczególnych zasad odpowiedzialności wobec osoby, która po prawomocnym skazaniu ponownie popełnia przestępstwo przeciwko zwierzęciu.

Ponowne znęcanie się nad zwierzęciem powinno być traktowane jako szczególnie obciążająca okoliczność przy wymiarze kary.

4. Dożywotni zakaz posiadania zwierząt w najcięższych przypadkach

Wnosimy o wprowadzenie możliwości orzekania **dożywotniego zakazu posiadania zwierząt** wobec osób prawomocnie skazanych za najcięższe przypadki zabijania, znęcania się lub szczególnego okrucieństwa wobec zwierząt.

Zakaz powinien obejmować wszystkie zwierzęta albo – w zależności od charakteru popełnionego czynu – określoną kategorię zwierząt.

5. Skuteczna odpowiedzialność finansowa sprawców

Wnosimy o podwyższenie sankcji finansowych dolnej granicy z 1000 do 10 000 zł oraz stworzenie mechanizmu, w którym sprawca będzie ponosił rzeczywiste koszty:

- leczenia zwierzęcia;
- sekcji
- transportu;
- zabezpieczenia zwierzęcia;
- utrzymania;
- rehabilitacji;
- pobytu w schronisku lub innej placówce;
- dalszej opieki nad zwierzęciem odebrany sprawcy.

Odpowiedzialność finansowa nie powinna zastępować odpowiedzialności karnej, lecz ją uzupełniać.

6. Surowsza odpowiedzialność za porzucanie zwierząt

Wnosimy o zwiększenie odpowiedzialności za porzucenie zwierzęcia, w szczególności w przypadku:

- porzucenia zwierzęcia chorego;
- porzucenia zwierzęcia ciężarnego;
- porzucenia zwierzęcia z młodymi;
- pozostawienia zwierzęcia bez dostępu do wody i pożywienia;
- porzucenia zwierzęcia w miejscu stwarzającym zagrożenie jego życia lub zdrowia.

Wnosimy również o wprowadzenie odpowiednio wysokich kar finansowych za porzucenie zwierzęcia.

7. Regularne i transparentne kontrole schronisk dla zwierząt

Wnosimy o wprowadzenie jednolitego systemu regularnych kontroli schronisk dla zwierząt.

Kontrole powinny obejmować w szczególności:

- warunki bytowe zwierząt;
- liczbę zwierząt;
- poziom śmiertelności;
- zachorowalność;
- liczbę adopcji;
- liczbę zwierząt przyjmowanych;
- liczbę zwierząt przekazywanych innym podmiotom;
- dokumentację weterynaryjną;
- procedury eutanazji;
- sposób postępowania ze zwłokami;
- kwalifikacje personelu;
- sposób zapewnienia opieki weterynaryjnej.

8. Transparentność procedur eutanazji

Wnosimy o wprowadzenie obowiązku prowadzenia jednolitej dokumentacji każdej eutanazji zwierzęcia.

Dokumentacja powinna zawierać co najmniej:

- identyfikację zwierzęcia;
- przyczynę medyczną;
- dokumentację weterynaryjną;
- dane lekarza weterynarii;
- datę wykonania zabiegu;
- miejsce wykonania zabiegu;
- zastosowaną procedurę.

Dane zbiorcze dotyczące eutanazji powinny być dostępne w sposób umożliwiający kontrolę społeczną.

9. Coroczne audyty finansowe schronisk korzystających ze środków publicznych

Wnosimy o wprowadzenie obowiązkowych, corocznych audytów finansowych schronisk i innych podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie ochrony zwierząt.

Celem audytów powinno być zapewnienie transparentności wydatkowania środków publicznych oraz zapobieganie nieprawidłowościom.

10. Włączenie sołtysów do lokalnego systemu ochrony zwierząt

Wnosimy o ustawowe włączenie sołtysów jako lokalnego ogniwa systemu wczesnego wykrywania przypadków zaniedbania zwierząt domowych i gospodarskich.

Nie postulujemy przekazania sołtysom kompetencji należących do Inspekcji Weterynaryjnej.

Postulujemy natomiast stworzenie ustawowego mechanizmu:

OBSERWACJA → DOKUMENTACJA → ZAWIADOMIENIE → REAKCJA WŁAŚCIWEGO ORGANU

Sołtys, jako osoba posiadająca wiedzę o lokalnej społeczności i warunkach życia mieszkańców wsi, powinien mieć ustawowo określone zadania polegające w szczególności na:

- przyjmowaniu informacji o podejrzeniu niewłaściwego traktowania zwierząt;
- dokumentowaniu zgłoszonych przypadków w zakresie przewidzianym prawem;
- niezwłocznym przekazywaniu informacji właściwemu organowi;
- współpracy z gminą;
- współpracy z Inspekcją Weterynaryjną;
- współpracy z Policją w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa;
- informowaniu mieszkańców o podstawowych obowiązkach wynikających z ustawy o ochronie zwierząt.

Sołtys nie powinien zastępować lekarza weterynarii, Inspekcji Weterynaryjnej ani innych właściwych organów.

Jego rola powinna polegać na wczesnym wykrywaniu problemów i sprawnym przekazywaniu informacji właściwym służbom.

11. Wzmocnienie ochrony zwierząt gospodarskich

Wnosimy o wzmocnienie systemu kontroli warunków utrzymywania zwierząt gospodarskich, w szczególności w zakresie:

- dostępu do wody;
- dostępu do odpowiedniej paszy;
- zapewnienia schronienia;
- ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi;
- zapewnienia leczenia;
- właściwej powierzchni bytowej;
- ograniczania cierpienia;
- właściwego transportu.
- obowiązkowego monitoringu na fermach przemysłowo- klatkowych i ubojniach

12. Ochrona zwierząt domowych

Wnosimy o wzmocnienie egzekwowania obowiązków właścicieli i opiekunów zwierząt domowych, w szczególności w zakresie:

- zapewnienia odpowiedniego pożywienia;
- zapewnienia dostępu do wody;
- zapewnienia schronienia;
- zapewnienia odpowiednich warunków bytowych;
- zapewnienia koniecznej opieki weterynaryjnej;
- zapobiegania cierpieniu;
- zapobiegania niekontrolowanemu rozmnażaniu;
- przeciwdziałania porzucaniu zwierząt.

13. Wzmocnienie współpracy organizacji społecznych z organami państwa

Wnosimy o wzmocnienie współpracy organizacji społecznych działających na rzecz ochrony zwierząt z:

- Inspekcją Weterynaryjną;
- Policją;
- samorządami;
- prokuraturą;
- sądami;
- innymi właściwymi organami.

Organizacje społeczne powinny mieć możliwość skutecznego reagowania w przypadkach podejrzenia znęcania się nad zwierzętami oraz uczestniczenia w działaniach zmierzających do ochrony zwierząt zgodnie z obowiązującymi przepisami.

14. Skuteczniejsze prowadzenie postępowań dotyczących przemocy wobec zwierząt

Wnosimy o stworzenie mechanizmów zwiększających skuteczność postępowań dotyczących przemocy wobec zwierząt, w szczególności poprzez:

- właściwe zabezpieczanie dowodów;
- wykonywanie dokumentacji fotograficznej;
- zabezpieczanie dokumentacji weterynaryjnej;
- zabezpieczanie zwłok zwierząt w uzasadnionych przypadkach;
- przesłuchiwanie świadków;
- analizowanie wcześniejszych zgłoszeń dotyczących sprawcy;
- właściwe dokumentowanie obrażeń zwierząt.

15. Skuteczna egzekucja zakazu posiadania zwierząt

Wnosimy o stworzenie skutecznego systemu kontroli osób, wobec których orzeczono zakaz posiadania zwierząt.

Zakaz taki powinien być możliwy do zweryfikowania przez właściwe organy podczas kontroli.

16. Ochrona zwierząt jako obowiązek państwa

Zwierzę jest istotą żyjącą, zdolną do odczuwania cierpienia.

Ochrona zwierząt nie może ograniczać się do samego istnienia przepisów.

Konieczne jest stworzenie systemu, w którym przepisy są:

jasne, egzekwowalne, kontrolowane i skutecznie wykonywane.

17. WYKREŚLENIE ART. 11a UST. 2 PKT 6

Wnosimy o podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do wykreślenia z art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie zwierząt rozwiązania dotyczącego usypiania ślepych miotów jako elementu programu zapobiegania bezdomności zwierząt.

Jednocześnie postulujemy rozwijanie skutecznych i humanitarnych metod zapobiegania bezdomności zwierząt, w tym odpowiedzialnej opieki, edukacji właścicieli, identyfikacji zwierząt oraz działań zapobiegających ich porzucaniu.

IV. UZASADNIENIE PETYCJI

Obowiązujący system ochrony zwierząt wymaga dalszego wzmocnienia.

Samo istnienie sankcji karnych nie zapewnia skutecznej ochrony zwierząt, jeżeli prawdopodobieństwo wykrycia czynu, właściwego udokumentowania sprawy oraz skutecznego zakończenia postępowania jest niewystarczające.

Dlatego niniejsza petycja dotyczy nie tylko wysokości kar, lecz również **skuteczności całego systemu ochrony zwierząt.**

Szczególne znaczenie ma stworzenie lokalnego systemu wczesnego wykrywania zaniedbań na terenach wiejskich.

Sołtys, działający jako lokalne ogniwo informacyjne, może przyczynić się do szybszego przekazywania informacji o sytuacji zwierząt właściwym organom.

Nie powinno to oznaczać przeniesienia kompetencji Inspekcji Weterynaryjnej na osoby nieposiadające odpowiednich kwalifikacji.

Celem jest stworzenie **dodatkowego, lokalnego kanału informacji**, który może zapobiec eskalacji cierpienia zwierząt.

V. DLACZEGO POTRZEBNA JEST ZMIANA PRAWA?

Przepisy dotyczące ochrony zwierząt powinny odpowiadać na rzeczywiste problemy społeczne.

Każdego roku organy państwa, samorządy i organizacje społeczne spotykają się z przypadkami:

- znęcania się nad zwierzętami;
- porzucania zwierząt;
- niewłaściwych warunków utrzymywania;
- braku leczenia;
- głodzenia;
- pozostawiania zwierząt bez wody;
- niewłaściwego transportu;
- niekontrolowanego rozmnażania;
- niewystarczającej kontroli nad miejscami, w których przebywają zwierzęta.

Dlatego potrzebny jest system, który pozwala reagować **wcześnie, skutecznie i transparentnie**.

VI. WNIOSEK KOŃCOWY

Mając powyższe na uwadze, wnosimy o:

1. pilne podjęcie prac legislacyjnych nad nowelizacją ustawy o ochronie zwierząt;
2. zaostrzenie odpowiedzialności za najcięższe przypadki okrucieństwa;
3. skuteczniejsze traktowanie recydywy;
4. zwiększenie skuteczności zakazu posiadania zwierząt;
5. zwiększenie odpowiedzialności finansowej sprawców;
6. wprowadzenie transparentnego systemu kontroli schronisk;
7. wprowadzenie corocznych audytów finansowych podmiotów korzystających ze środków publicznych;
8. zwiększenie transparentności procedur eutanazji;
9. wzmocnienie ochrony zwierząt domowych i gospodarskich;
10. ustawowe włączenie sołtysów do lokalnego systemu wczesnego wykrywania zaniedbań;
11. wzmocnienie współpracy organizacji społecznych z właściwymi organami;
12. poprawę skuteczności postępowań dotyczących przemocy wobec zwierząt;
13. podjęcie prac nad zmianą art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie zwierząt.

VII. APEL

DOŚĆ POBŁAŻANIA SPRAWCOM OKRUCIEŃSTWA.

DOŚĆ BEZKARNOŚCI ZA CIERPIENIE ZWIERZĄT.

OCHRONA ZWIERZĄT MUSI BYĆ REALNA, A NIE WYŁĄCZNIE ZAPISANA W USTAWIE.

Państwo, które chroni zwierzęta, pokazuje jednocześnie, że szanuje życie, odpowiedzialność i podstawowe zasady współżycia społecznego.

Wnosimy o potraktowanie niniejszej petycji jako głosu obywateli oczekujących **realnej, skutecznej i egzekwowlanej ochrony zwierząt w Polsce.**

Z wyrazami szacunku

FUNDACJA OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI I ŚRODOWISKIEM – DOBRE DUSZKI

BEATA KIFERT

Imię i nazwisko osoby reprezentującej Fundację

Elbląg, dn. 14 sierpnia 2026 r.

Miejscowość, data

.....PREZESKA ZARZĄDU FUNDACJI.....

Podpis

Beata Kiefert

FUNDACJA
OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI I ŚRODOWISKIEM
DOBRE DUSZKI
82-300 ELBLĄG, ul. Łączności 3 lok. 203
NIP 5783168071 REGON 527847168
KRS 0001087220